

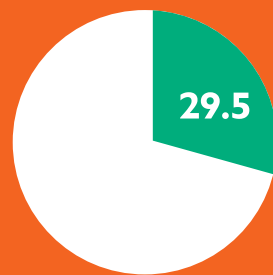
สถานการณ์การพนัน ปี 2564 กลุ่มเด็กและเยาวชน

เด็กและเยาวชนไทยกำลังใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางความเสี่ยงที่จะถูกชักจูงไม่ทางตรงก็ทางอ้อมให้ก้าวเข้าสู่โลกพนัน เมื่อเข้าสู่วงการพนันแล้วก็มีแนวโน้ม ‘ถลำตัว’ เพราะเมื่อเริ่มเล่นแล้ว ยากที่จะเลิกเล่น และยิ่งเล่นพนันไปเรื่อยๆ จะยิ่งใช้เงินเล่นการพนันมากขึ้นๆ สัญญาณอันตรายที่ปรากฏให้เห็นชัดเจนก็คือ เด็กและเยาวชนไทยที่เล่นพนันขาดความยับยั้งชั่งใจ ไม่สามารถควบคุมตนเองได้ เล่นพนันจนนำไปสู่ผลกระทบต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นขาดเงินใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน มีปัญหาความเครียด/เสียสุขภาพจิต เสียการเรียน สุขภาพเสื่อมโทรม และปัญหานี้สืบ รวมถึงต้องขายทรัพย์สินมาใช้หนี้พนัน

การศึกษาในต่างประเทศพบว่า คนที่เริ่มเล่นการพนันตั้งแต่อายุยังน้อยมีแนวโน้มกลายเป็นผู้ใหญ่ที่ติดการพนันรุนแรงและมีโอกาสเลิกเล่นการพนันได้ยากกว่าคนที่เริ่มเล่นการพนันตอนที่มีอายุแล้ว แต่สำหรับประเทศไทย พบว่าเด็กและเยาวชนส่วนหนึ่งได้ถลำลึกถึงขั้นมีพฤติกรรมที่เข้าข่ายเป็น ‘นักพนันที่มีปัญหา’ หรือ Problem Gamblers ไปแล้วตั้งแต่ในช่วงวัยเยาว์

การสำรวจ สถานการณ์พฤติกรรม และผลกระทบการพนันในประเทศไทย ประจำปี 2564 โดย ศูนย์วิจัยเพื่อการพัฒนาสังคมและธุรกิจ (SAB) ด้วยระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ โดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบชั้นภูมิหลายชั้น (Stratified Multi-stage Sampling) ประชากรไทยที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป ใน 24 จังหวัดทั่วประเทศ จำนวน 6,977 ตัวอย่าง ในช่วงเดือนมีนาคม ถึงเมษายน 2564 พบกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็ก อายุ 15-18 ปี จำนวน 357 ตัวอย่าง และเยาวชน อายุ 19-25 ปี จำนวน 812 ตัวอย่าง

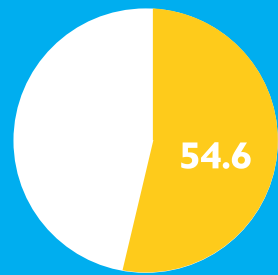
เด็ก อายุ 15-18 ปี เล่นการพนันในปี 2564

ร้อยละ 29.5 หรือ
ประมาณ **0.834** ล้านคน

วงเงินหมุนเวียน
ที่เด็กใช้เล่นพนันในปี '64
ประมาณ **29,155** ล้านบาท

เยาวชน อายุ 19-25 ปี เล่นการพนันในปี 2564

ร้อยละ 54.6 หรือ
ประมาณ **3.492** ล้านคน

วงเงินหมุนเวียน
ที่เยาวชนใช้เล่นพนันในปี '64
ประมาณ **93,321** ล้านบาท

เด็กและเยาวชนแวดล้อมไปด้วย ผู้เล่นพนัน โดยเฉพาะพ่อ แม่

บุคคลแวดล้อม โดยเฉพาะพ่อ แม่ ย่อมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กและเยาวชน การพนันก็เช่นกัน ผลสำรวจพบว่า เด็กและเยาวชนมากถึงร้อยละ 98.7 มีบุคคลแวดล้อมเล่นพนัน และเป็นที่น่าพิจารณาอย่างยิ่ง เมื่อบุคคลแรกที่ถูกกล่าวถึงว่าเล่นพนัน คือ พ่อ แม่ คิดเป็นร้อยละ 69.6 รองลงมาใกล้เคียงกันร้อยละ 69.2 คือญาติ และร้อยละ 64.8 คือเพื่อนบ้าน/คนในละแวกที่พักอาศัย นอกจากนี้ ร้อยละ 43.8 ยังมีเพื่อนสนิทที่เล่นพนัน ซึ่งก็เป็นบุคคลแวดล้อมที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมสูงเช่นกัน

เมื่อสอบถามถึงเหตุผลที่ชักนำเด็กและเยาวชนเข้าสู่วงจรพนัน พบว่าจุดเริ่มต้นมาจากหลายสาเหตุ โดยเหตุผลสำคัญที่สุดคือ เป็นการเสี่ยงโชค/อยากลอง อยู่ที่ร้อยละ 23.5 รองลงมาคือ อยากได้เงิน ร้อยละ 22.1 เล่นตามคนใกล้ชิด ร้อยละ 18.3 นอกจากนี้ ยังมีบางส่วนเล่นเพราะตื่นเต้น/เฟลิดเฟลิน และมีคนชักชวน (แผนภาพที่ 1)

แผนภาพที่ 1

เหตุผลสำคัญที่สุดที่ทำให้เด็กและเยาวชนเล่นพนันเป็นครั้งแรกในปี 2564

หน่วย : ร้อยละ

เป็นการเสี่ยงโชค / อยากลอง

23.5

อยากได้เงิน

22.1

เล่นตามคนใกล้ชิด

18.3

ตื่นเต้น / เฟลิดเฟลิน

16.1

มีคนชักชวน

9.9

คิดว่ามีโอกาสชนะมาก

5.0

แผลงเล่นอยู่ใกล้ๆ

3.3

เห็นโฆษณาผ่านสื่อ

1.5

ผู้ชายเริ่มเล่นพนันเร็วกว่าผู้หญิง

เด็กและเยาวชนเพศชายมีแนวโน้มเข้าสู่วงจรการพนันเร็วกว่าเพศหญิง กล่าวคือ เด็กและเยาวชนชายเริ่มเล่นพนันครั้งแรกที่อายุเฉลี่ย 16.95 ปี โดยอายุต่ำสุดที่พบคือ 7 ปี ขณะที่เด็กและเยาวชนหญิงเริ่มเล่นพนันครั้งแรกที่อายุเฉลี่ย 17.65 ปี โดยอายุต่ำสุดที่พบคือ 9 ปี

การพนันยอดนิยมที่เยาวชนให้เด็กและเยาวชนก้าวเข้าสู่โลกพนัน 5 อันดับแรก เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ไพ่ สลากกินแบ่งรัฐบาล พนันทายผลฟุตบอล หว่ยใต้ดิน และน้ำเต้าปูปลา แต่เมื่อจำแนกตามเพศ กลับพบผลต่างออกไป โดยพนันทายผลฟุตบอลเป็นประเภทการพนันที่เล่นครั้งแรกอันดับ 1 ของเด็กและเยาวชนชาย ขณะที่สลากกินแบ่งรัฐบาลเป็นประเภทการพนันที่เล่นครั้งแรกอันดับ 1 ของเด็กและเยาวชนหญิง (แผนภาพที่ 2)

แผนภาพที่ 2

ประเภทการพนันที่เล่นเป็นครั้งแรกของเด็กและเยาวชน

การเล่นพนันกลุ่มเด็ก

เมื่อสอบถามถึงการเล่นพนันในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา พบว่า มีเด็กเล่นการพนันถึงร้อยละ 29.5 ของประชากรกลุ่มเด็ก หรือประมาณการเท่ากับ 834,144 คน เป็นเด็กชาย 481,353 คน และเด็กหญิง 352,791 คน ในจำนวนนี้มีนักพนันหน้าใหม่ หรือเด็กที่ไม่เคยเล่นพนันมาก่อนแต่เพิ่งเล่นพนันเป็นครั้งแรกในปี 2564 จำนวน 254,113 คน เป็นเด็กชาย 166,792 คน และเด็กหญิง 87,321 คน

การพนันยอดนิยมของเด็กในปี 2564 คือ หว่ยใต้ดิน สลากกินแบ่งรัฐบาล พนันทายผลฟุตบอล พนันในบ่อนแบบมีที่ตั้ง และคาสิโนออนไลน์ (ตารางที่ 1) ทั้งนี้ เด็ก 187,078 คน เล่นพนันทั้งสลากกินแบ่งรัฐบาลและหว่ยใต้ดิน สอดคล้องกับที่พบว่า เด็กร้อยละ 41.1 เล่นพนันมากกว่า 1 ประเภท ที่น่าสนใจ พบว่าเด็กซื้อสลากเฉลี่ยต้องงวดอยู่ที่ 231.49 บาท และในงวดล่าสุดก่อนการสัมภาษณ์พบว่าทั้งหมด (ร้อยละ 100.0) ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคา

ตารางที่ 1

ประมาณการเด็กที่เล่นพนันในปี 2564
จำแนกตามประเภทการพนันที่เล่น 5 อันดับแรก

ลำดับ	ประเภทการพนันที่เล่น ในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา	ค่าประมาณการ (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม
1	หว่ยใต้ดิน	147,390	244,515	391,905
2	สลากกินแบ่งรัฐบาล	182,634	159,093	341,727
3	พนันทายผลฟุตบอล	142,688	85,193	227,881
4	พนันในบ่อนแบบมีที่ตั้ง	119,356	61,798	181,154
5	คาสิโนออนไลน์	117,245	61,798	179,043

ต่ำสุด 1 ประเภท

สูงสุด 5 ประเภท

เฉลี่ย 2 ประเภท

การเล่นพนันกลุ่มเยาวชน

เมื่อสอบถามถึงการเล่นพนันในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา พบว่า มีเยาวชนเล่นการพนันถึงร้อยละ 54.6 ของประชากรกลุ่มเยาวชน หรือประมาณการเท่ากับ 3,492,174 คน เป็นเยาวชนชาย 1,915,251 คน และเยาวชนหญิง 1,576,923 คน ในจำนวนนี้มีนักพนันหน้าใหม่ หรือเยาวชนที่ไม่เคยเล่นพนันมาก่อนแต่เพิ่งเล่นพนันเป็นครั้งแรกในปี 2564 จำนวน 294,419 คน เป็นเยาวชนชาย 146,909 คน และเยาวชนหญิง 147,510 คน

การพนันยอดนิยมของเยาวชนในปี 2564 คือ สลากกินแบ่งรัฐบาล หวยใต้ดิน พนันไฟ พนันทายผลฟุตบอล พนันในบ่อนแบบมีที่ตั้ง และคาสิโนออนไลน์ (ตารางที่ 2) ทั้งนี้ เยาวชน 1,061,310 คน เล่นพนันทั้งสลากกินแบ่งรัฐบาลและหวยใต้ดิน จึงไม่ใช่เรื่องแปลกที่เยาวชนกว่าครึ่ง หรือร้อยละ 52.7 เล่นพนันมากกว่า 1 ประเภท ที่น่าสนใจ พบว่าเยาวชนซื้อสลากเฉลี่ยต่องวดอยู่ที่ 254.27 บาท และในงวดล่าสุดก่อนการสัมภาษณ์ พบว่ามีสูงถึงร้อยละ 93.8 ที่ซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาลเกินราคา

ตารางที่ 2

ประมาณการเยาวชนที่เล่นพนันในปี 2564
จำแนกตามประเภทการพนันที่เล่น 5 อันดับแรก

ลำดับ	ประเภทการพนันที่เล่น ในรอบ 12 เดือนที่ผ่านมา	ค่าประมาณการ (คน)		
		ชาย	หญิง	รวม
1	สลากกินแบ่งรัฐบาล	1,184,155	1,054,866	2,239,021
2	หวยใต้ดิน	798,034	818,944	1,616,978
3	พนันทายผลฟุตบอล	542,730	197,206	739,936
4	พนันในบ่อนแบบมีที่ตั้ง	407,323	230,805	638,128
5	คาสิโนออนไลน์	404,053	165,789	569,842

ต่ำสุด 1 ประเภท

สูงสุด 8 ประเภท

เฉลี่ย 2 ประเภท

เริ่มเล่นพนันแล้วเลิกยาก ยิ่งเล่นนานยิ่งเล่นหนัก

แม้เด็กและเยาวชนร้อยละ 23.5 จะให้เหตุผลของการเล่นพนันครั้งแรกว่าเป็นการเสี่ยงโชค/อยากลอง แต่กลับพบว่าเด็กและเยาวชนที่เคยเล่นพนันมากถึงร้อยละ 80.3 ยังคงเล่นพนันอยู่ในปัจจุบัน โดยให้เหตุผล 5 อันดับแรก เรียงจากมากไปหาน้อย ได้แก่ เป็นการเสี่ยงโชค เพื่อความตื่นเต้นและเพลิดเพลิน เป็นการเสริมรายได้ ชอบเป็นการส่วนตัว และคิดว่ามีโอกาสชนะมาก มีเพียงส่วนน้อยคือร้อยละ 19.7 เท่านั้นที่เลิกเล่น โดยเหตุผลที่ทำให้เลิกเล่น 5 อันดับแรก ได้แก่ แค่ลองเล่นสนุกชั่วคราว คราวคราว เล่นเสียเลยเลิก เห็นว่าเป็นสิ่งไม่ดีจึงเลิก ไม่มีเงินเล่น และพ่อแม่หรือคนในครอบครัวห้าม

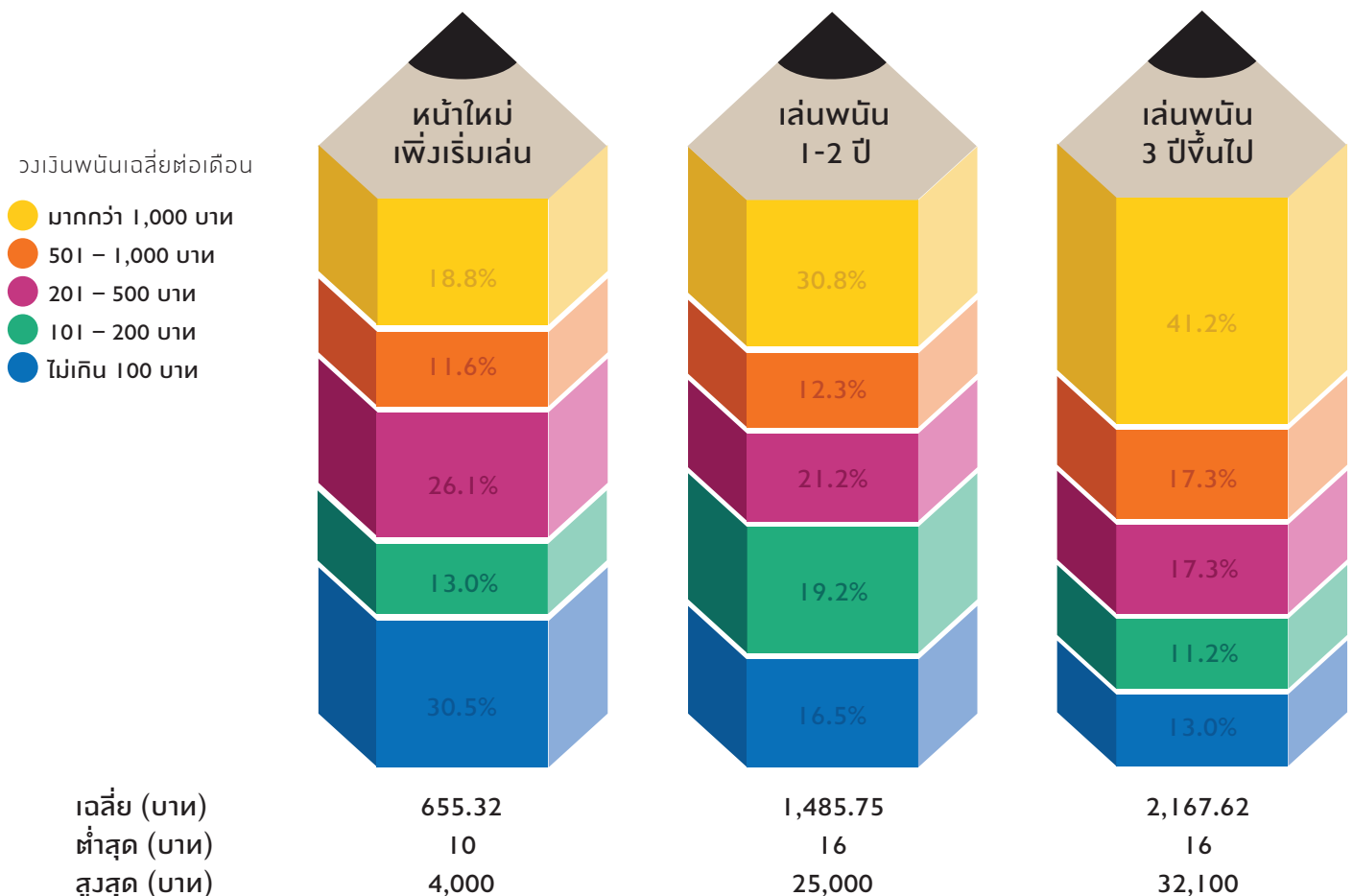
ที่น่าสนใจ กลุ่มที่เริ่มเล่นพนันจากการซื้อสลากกินแบ่งรัฐบาล มีสัดส่วนผู้เล่นพนันต่อเนื่องสูงมากถึงร้อยละ 84.9 สูงกว่ากลุ่มที่เริ่มต้นจากการเล่นพนันประเภทอื่นอย่างชัดเจน

ผลสำรวจยังพบความสัมพันธ์ระหว่าง ระยะเวลาที่เล่นพนัน กับ จำนวนเงินพนัน กล่าวคือ เด็กและเยาวชนยิ่งเล่นพนันนานยิ่งมีแนวโน้มเล่นพนันด้วยจำนวนเงินที่เพิ่มมากขึ้น โดยกลุ่มเด็กและเยาวชนที่เป็นนักพนันหน้าใหม่ เพิ่งเริ่มเล่นพนันในปี 2564 ใช้เงินในการเล่นพนันเฉลี่ยต่อเดือน 655.32 บาท ตัวเลขดังกล่าวเพิ่มสูงขึ้นเป็นเดือนละ 1,485.75 บาท ในกลุ่มที่เล่นพนันมานาน 1-2 ปี และเพิ่มเป็น 2,167.62 บาท ในกลุ่มที่เล่นพนันมานาน 3 ปีขึ้นไป (แผนภาพที่ 3)

แผนภาพที่ 3

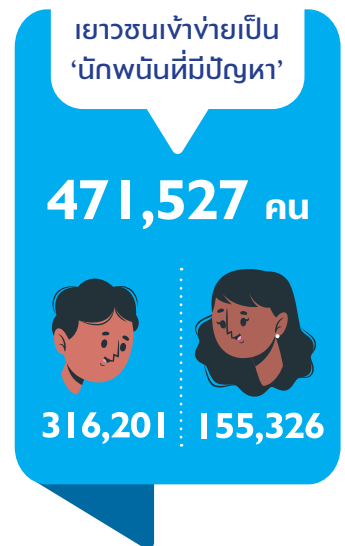
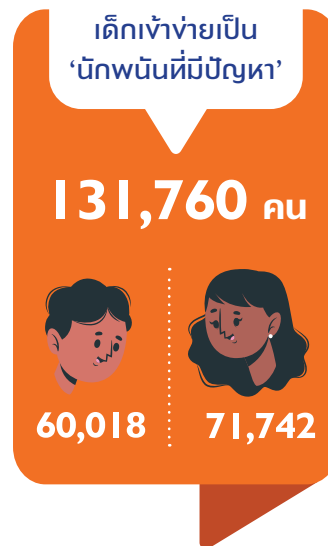
สัดส่วนเด็กและเยาวชนที่เล่นพนันในปี 2564

จำแนกตามวงเงินเล่นพนันเฉลี่ยต่อเดือน เปรียบเทียบตามระยะเวลาที่เล่นพนัน

เด็กและเยาวชนกว่า 6 แสนคน เป็น ‘นักพนันที่มีปัญหา’

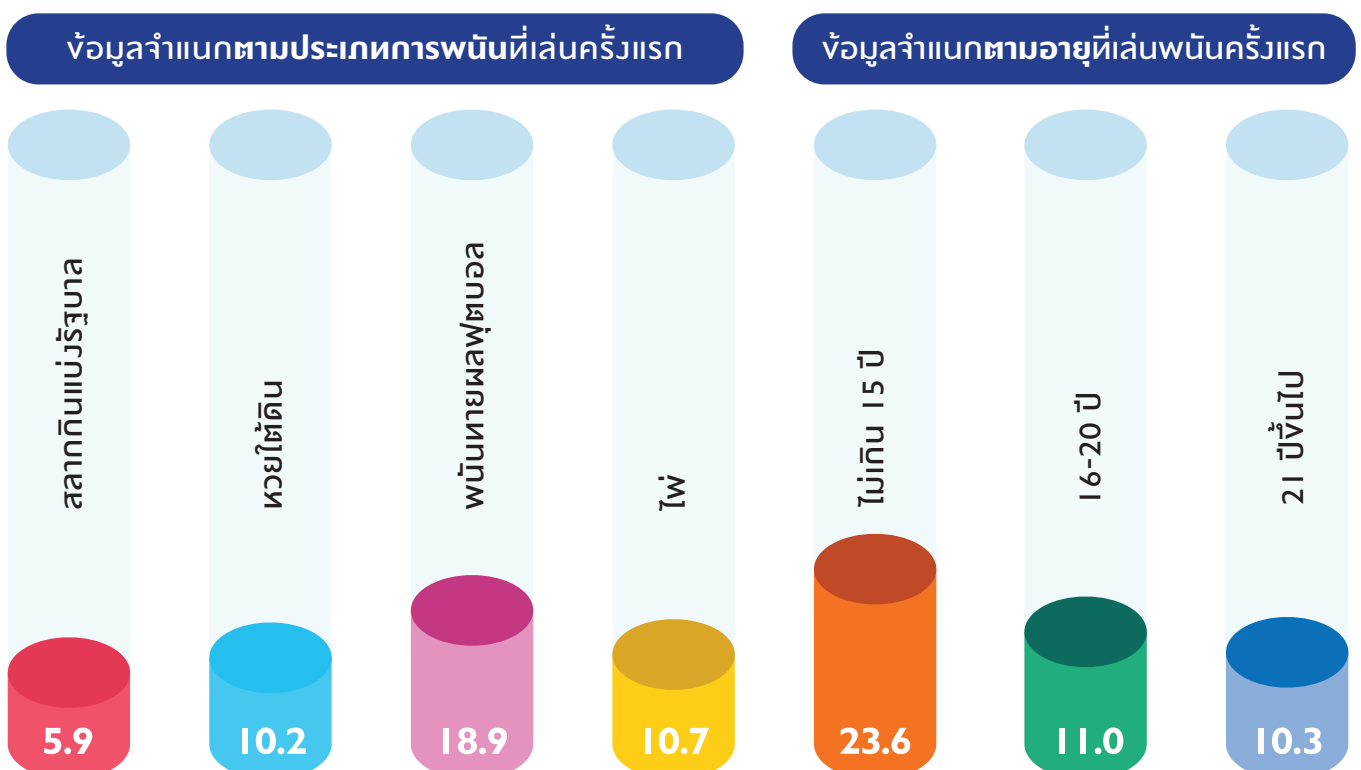
เมื่อให้เด็กและเยาวชนที่เล่นพนันในปี 2564 ตอบแบบประเมินปัญหาพนัน The Problem Gambling Severity Index (PGSI) เพื่อตรวจสอบว่ามีพฤติกรรมเข้าข่ายว่าจะเป็น ‘นักพนันที่มีปัญหา’ หรือ Problem Gamblers หรือไม่ ผลการทดสอบพบว่า เด็กเข้าข่ายเป็น ‘นักพนันที่มีปัญหา’ 131,760 คน จำแนกเป็น เด็กชาย 60,018 คน เด็กหญิง 71,742 คน และพบเยาวชนเข้าข่ายเป็น ‘นักพนันที่มีปัญหา’ 471,527 คน จำแนกเป็น เยาวชนชาย 316,201 คน เยาวชนหญิง 155,326 คน

น่าสังเกตว่า เด็กและเยาวชนที่เริ่มเล่นการพนันตั้งแต่อายุไม่เกิน 15 ปี มีสัดส่วนผู้ที่เข้าข่ายเป็นนักพนันที่มีปัญหามากกว่าคนที่เริ่มต้นเล่นการพนันในช่วงอายุที่มากกว่า 15 ปี อีกทั้งเด็กและเยาวชนที่เริ่มเล่นพนันจากการเล่นพนันทายผลฟุตบอล เข้าข่ายเป็นนักพนันที่มีปัญหาสูงที่สุด คือร้อยละ 18.9 รองลงมาเป็นกลุ่มที่เริ่มต้นจากการเล่นไพ่ หว่ยใต้ดิน และสลากกินแบ่งรัฐบาล (แผนภาพที่ 4)

แผนภาพที่ 4

ร้อยละของวัยเด็กและเยาวชนที่เล่นพนันในปี 2564 ที่เป็นักพนันที่มีปัญหา
จำแนกตามประเภทการพนันและอายุที่เล่นพนันครั้งแรก

เด็กและเยาวชนกว่า 1 แสนคนติดพนัน

เด็กและเยาวชน 700,680 คน ได้รับผลกระทบจากการเล่นพนัน โดยเฉพาะการขาดเงินใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน มีปัญหาความเครียด/เสียสุขภาพจิต และเสียเวลาทำงาน/การเรียน ที่น่าพิจารณาคือ ในปี 2564 ประเมินการได้ว่า เด็กและเยาวชนที่เล่นพนัน 111,568 คน มีหนี้สินที่เกิดจากการเล่นพนัน รวมเป็นจำนวนหนี้พนันมากกว่า 1,410 ล้านบาท หรือเฉลี่ยอยู่ที่ประมาณ 12,646 บาทต่อคน

ลำดับ	ผลกระทบจากการเล่นพนัน ในกลุ่มเด็กและเยาวชน	ค่าประมาณการ (คน)
		รวม
1	ขาดเงินใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน	381,809
2	มีปัญหาความเครียด/เสียสุขภาพจิต	330,782
3	เสียเวลาทำงาน/การเรียน	213,327
4	สุขภาพเสื่อมโทรม	133,826
5	ขายทรัพย์สิน หรือสิ่งมีค่าเพื่อเล่นพนัน/ใช้หนี้	118,715
6	เป็นหนี้	111,568
7	มีปากเสียงทะเลาะกับคนในครอบครัว	56,415
8	เสียเพื่อน/ญาติ/ครอบครัว	39,778
9	ทำสิ่งผิดกฎหมายเพื่อนำเงินเป็นทุนเล่นพนัน	8,641

เด็กและเยาวชนไทยกำลังใช้ชีวิตอยู่ท่ามกลางความเสี่ยงและจำนวนไม่น้อยที่ติดอยู่ในวังวนปัญหาจากการพนัน ความเปราะบางต่อปัญหาจากการพนันอาจเป็นสัญญาณเตือนว่า เด็กและเยาวชนของเราอยู่ในภาวะภูมิคุ้มกันต่อการพนันบกพร่อง จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องหาวิธีการและสร้างกลไกที่เป็นระบบ เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้แก่เด็กและเยาวชนไทย สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องรู้เท่าทัน และไม่กล้าตัวเข้าสู่วังวนปัญหาจากการพนัน

ผู้จัดทำ
สถาบันที่ติดต่อ

โทรศัพท์/โทรสาร
e-mail
สืบค้นข้อมูลเพิ่มเติมได้ที่

ศูนย์ศึกษาปัญหาการพนัน
ห้อง 518 คณะเศรษฐศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปทุมวัน กรุงเทพฯ 10330
02-218-6299
thaicgs@gmail.com
www.gamblingstudy-th.org

